

Ք Ր Ա Պ Ի Ր

Օ Ր Ա Պ Ի Ր

ԹԻԼ 534

ՇԱՐԱԹ

1870 ՄԱՐՏ 21

Ամեն օր կհրատարակուի, — Հասար 10 փարսյ է : — Պօլիս բաժանորդ ըլլալ ուղարկ մէկ արծաթ Մէճիս պիտի վճարէ 100 թուոց համար . իսկ դաւառաց մէջ 23 զըշ . դորձեալ 100 թուոց համար , թղթատարութեան ծախքէ ազատ ըլլալով : — Մանուցման տողը 40 փարսյ է մէկ անգամի համար : — Լրագրիս վերաբերեալ նամակ և ուրիշ ոք եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել առ Տնօրէնն ի կ . Պօլիս , Զինճանճըլար եօգուրու Եւսուֆեան խան գերի յարկ թիւ 12 նենեակը :

Ա Չ Պ Ա Յ Ի Ն

Տնտեսական առժամանակեայ խորհուրդը իւր պաշտօնակալութեան Ժամանակին բոլոր հաշիւները Վարչութեան ներկայացուցած և միանգամայն հրաժարական մատուցած ըլլալով , — նոր Խորհուրդ մը կազմուելու է անգամ ընտրուելով Խորհրդէն Պրիզոր էֆէնտի , Ժամակոչեան Պօղոս աղա և Մէրեքմէլուլեան Բարութիւն աղա , որոնց յանձնուած է ուրիշ խորհրդականներ կամ ընկերներ ընտրելու գործը :

Ա . Պատրիարքը , Բաղարական Ժողովոյ որոշմամբ , շնորհակալութեան գիր ուղղել է հրաժարեալ Տնտեսական խորհրդոյն :

Պատրիարքարանէն հրաման եղեր է Կարապետ եպիսկոպոսին , որ Մարդըւանու վանքէն ելնելով Թողատ երթայ կենայ մինչեւ ցվեքլին տնօրինութիւն :

Միանգամայն Պատրիարքական

վարչութիւնը որոշեր է որ յանձնաժողով մը կազմուելով , մանրամասն քննէին Կարապետ եպիսկոպոսին վրայ եղած ամբաստանութիւնները , ի ներկայութեան փոխանորդաց ամբաստանող և շատազուլ կազմանց :

Կենայ մայրաքաղաքէն յախչելուն յանցանքը : Ասոր համար քննութիւն պէտք չէ , որովհետեւ բոլոր պարագաներովը յայտնի է : Կարելի է արդար համարիլ այն անձը , որ դատելով ամբաստանութեան տակ եղած ստեղծ կոխալի և ապստամբութեամբ ու բռնութեամբ իշխելու պաշտօն վարել կուզէ :

— Մէկ քանի օր յառաջ ծանուցինք՝ ամուսնացեալ հայ կնոջ մը իւր հօրը առաջնորդութեամբ և Քոյն քահանայի մը միջոցաւ ուրիշ հայում մը հետ պատկուած , և ապա այն պատրիարքարանէն յուսաց պատրիարքարանը մարդ զրկելով այս անդիբրիստանէական գործին համար բացատրութիւն խնդրուած ըլլալը :

Նրէկ իմացանք որ յունաց պատ-
րիարքարանը բոլորովին անգէտ ու
անտեղեակ ցուցեր է ինքզինքը, և
միանգամայն չէ ճանչցեր քահանայն
որուն անունը ու տեղը յայտնուած է
և տուած խոստովանութեան գիրը
իմնայ : - Սոր վրայ, ազգային պատ-
րիարքարանը ստիպուեալ է ոստիկա-
նութենէն խնդրել որ իրկին ամուս-
նացեալ կինը իրեն յանձնուի :

— Սմեն ժամանակ դանդաղ կը-
լայ թէ՛ ազգային կոտակարարաց ու
նուիրատուաց օր ըստ օրէ քիչնալուն
գլխաւոր պատճառը, եղած կոտակ-
ներուն ու նուէրներուն շատ անգամ
իրենց բուն նպատակէն դուրս բանե-
րու գործածուին է : - Ս. յս դանդաղ
բոլորովին անտեղի չէ . արդարեւ
ազգային կոտակներ ու նուէրներ շատ
անգամ ոչ միայն իրենց նպատակին
չեն հասած, այլ և բոլորովին ոչնչա-
յած են : Ահաւասիկ այս ըսածնիս
կրնամք ապացուցանել՝ մօտ ժամա-
նակներս տեղի ունեցած հետեւեալ
դէպքը նշանակելով, և յուսալով որ
ազգային պատրիարքարանի գիւտնը
Վարչութեան ու շահբութեան կներ-
կայացունէ զայն :

Սակեց յառաջ, խումբ մը բարեսէր
ոսկերիչ ազգայինք միաբանելով հան-
գանակութեամբ մէկ արծաթ « Լէ-
հէն », և մէկ « Նըպըրի », նուիրեր են
Սամաթիոյ Նէնիմահալէի թաղին
եկեղեցւոյն : Ժամանակ մը ետքը
այս պատուարժան ազգայինք տես-

ներով սր յիշեալ եկեղեցւոյ թաղային
վարչութեան ձեռք գրամական նե-
ղութեան պատճառաւ շուկան ա-
ճուրդի հանուած են իրենց տուած
նուէրներն, — աճուրդէն հաներ և
ծախուելիք գինը վճարելով՝ դարձ-
եալ եկեղեցին դրկեր են : Սակայն
մեծ վարձանք լսեր են որ վերստին
ծախուեր են անոնք զաղտնի կեր-
պով : - 'Եւրին է գուշակել թէ՛ այս-
տիտի ծայրաւոյն անհաւատարմու-
թեան դործ մը ս'ըջալի սրտմտութիւն
ու գայթակղութիւն պատճառած է
նուիրատուաց : Ս. յս խիստ անհաճ
գործին հեղինակները հիմա դարձ-
եալ թաղական խորհրդականութեան
պաշտօն կվարեն յիշեալ թաղին մէջ
և արդարեւ զաւալի է որ այսպիսի
անձանց դէմ թաղեցւոյ բարձրացու-
ցած բողոքանաց ձայները անշուի կը
մնան, և անո զղակի կերպով քաջա-
լերուած կը լան այսպիսիք՝ իրենց
անլարդ ու վնասակար ընթացից մէջ
աւելի մեծ քայլեր առնելու համար ... :

— Ֆիօրէնցայի Օսմանեան դեսպան
Բիւթթէմպէյը այս օրերս Հռոմ դա-
ցեր է, օգափոխութեան պատճա-
ռաւ : Սակայն, կըսուի թէ Բ. Գրնէն
հրահանգ ստացած է պապական կա-
ռավարութեան հաղորդելու, օսման-
եան տէրութեան ի նպաստ արեւել-
եան հոռմէականաց ունեցած զաղա-
փարները :

— Հռոմայ մէջ բանտարկուեր են
երկու հայ հոռմէական եպիսկոպոս-

ներ, որոնք Արեւելեան հռոմէականաց կողմէն են եղեր :

Այսուսացուի որ կայսերական կողմանէ ձեռք առնուած միջոցներուն շնորհիւ թէ՛ բանտարկեալք կաղաւթին և թէ՛ Հռոմ գտնուող ուրիշ հայ կրեւրաւորք մայրաքաղաքս դառնալու ազատութիւն կունենան :

— Արեւելեան հռոմէական ազգայնոց թիւն օր յօրէ կուենայ, դաւառայնոց մէջ ալ տարածուելով : Տըբապիլոնէն Սամուռնէն և Պափրայէն արդէն դրեր եկեր են Արեւելեաց ժողովին, որով կըողորեն Հասունեանի դէմ և իրենց հնաւանդ ծէսերն ու արարողութիւններն անաղարտ սեանկորուստ պահելու փափաք կը յայտնեն :

Կրսուի թէ՛ Բարձր . մեծեպարքութիւն կողմանէ Հասունեանց զլխաւորներէն Մըսրղեան Պօղոս պէյը կանչուելով ծանուցուեր է իրեն թէ, կառավարութիւնը Հակահասունեանները կընդունի իբրեւ հաւատարիմ հռոմէական ժողովուրդ, և թէ՛ պէտք է որ Հասունեանք միջնորդ ձգելով միանան անոնց հետ :

Հռոմէն Հասունեան հեռագիր մ'ուղղելով բարձր . Սալի փաշային՝ բողոքեր է թէ խնդիրը կրօնական ըլլալով, Բ . Դուռը միջամտելու իրաւունք չունի և չկրնար հռոմէական հայոց բաժանումը վաւերացունել : Միւս կողմանէ ալլուր կայ թէ՛ կայսերական կառավարութիւնը որչաժ

է ետ բերել տալ Հասունեանի քով գտնուած պատրիարքական հրովարտակը :

Յիշեալ հեռագիրն եթէ ստոյգ է, պատուելի Հասունեան իւր անկման կամ կորստեան վիճիւն իւր ձեռք պատրաստեր ու խոր փորեր է :

— Սղգ . Պատրիարքարանէն հետեւեալ պաշտօնական տեղեկութիւնը հաղորդուած է ի հրատարակութիւն :

Քաղաքական ժողովը ազգային Ուսումնական խորհուրդ մը կազմեց հետեւեալ ձեռնհաս անդամներէն :

Արժ . Մելքիսեդ վարդապետ Մուրադեան
Մեծ . Առաքել Եփէնսի Աթուռեան

“ Կարապետ “ Իւթիւճեան

“ Համբարձում “ Իսիէկճեան

“ Պօղոս “ Պաւնասեան

“ Տօքտօր Փէշոյմալճեան Եփէնսի

Յիշեալ նորնտիր խորհրդականք Սրբազան Պատրիարք Հօր կողմէ իրենց պաշտօնին մէջ հաստատուելով, արդէն սանձին նիստ մը կազմեցին և իրենց պաշտօնին ձեռնարկեցին :

ԽԱՍՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պուլլարաց եպիսկոպոսներէն և աշխարհականաց զլխաւորներէն ումանք երեքշաբթի օրը բարձր . Սալի փաշային ներկայանալով՝ շնորհակալութիւն մատուցին իրենց շնորհուած նոր արտօնութեանց համար :

— Թէհրանի գաղղիական գեապանք Պօլսոյ ճամբով Փարիզ երթալու համար, յիշեալ քաղաքէն մեկնեւ է :

— Ռուսիոյ կառավարութիւնը որոշեւ է մայրաքաղաքիս մէջ հիւանդանոց մը հաստատել՝ ռուս հպատակ

կարօտեց համար : Այս հատառու-
թիւնը հասարակաց ձեռնառու-
թեամբ պիտի ըլլայ եղեր :

— Մինչդեռ մայրաքաղաքիս մէջ
մահի հօխան մինչեւ 11 զըշ բարձ-
րացած է , և հասարակութիւնը այս
կողմանէ մեծ նեղութիւն կկրէ , - Իգ-
միրէն զսկսութեամբ կծանուցանեն
թէ միւր շատ առատ է և օխան 5
զըշ էն աւելի չէ : Յիշեալ քաղաքին
մէջ ալ օգը յանկարծ փոխուելով 2-
3 օր ձիւն եկեր և սաստիկ ցուրտ ե-
ղեր է :

— Յունաստանի մէջ երեւան ելած
Հիւսնայի հիւանդութիւնը Իզմիրի
մէջ ալ տեսնուելով մէկ քանի տն-
ձանց մահուան պատճառ եղեր է :

— Չորեքշաբթի գիշեր Պատըշիւզ
պատահած հրդեհը անյայտալ օգ-
նութեանց շնորհիւ չոտով մարեր է ,
միայն մէկ տուն այրելով :

— Բրուսիոյ մէջ 1867 ին եղած աշ-
խարհաշրուիւնէ մը կիմացուի թէ
երկրին բոլոր բնակչաց թիւը 24 մի-
լիոնի չափ է , 42 միլիոնը իգական
սեռէ ըլլալով :

— Կըսուի թէ Նուպար փաշան այ-
սօր մայրաքաղաքս կիսողը , չէ թէ
Եւրոպա , այլ Պահլիւք երթալու հա-
մար , որովհետեւ Խախլին կողմանէ
հիւպատոսաց իրաւասութեան խնդ-
րոյն վերաբերեալ եղած առաջար-
կութիւնները Բ . Պրան կողմանէ
մերժուեր են :

Ճիզլիթն Գործ * * * Արբայի : -
Այս գրքին առաջին հատորը դադ-
ղիականէ թարգմանեալ , Պ . Պա-
վաֆեանի և մայրաքաղաքիս բոլոր
ուրիշ գրախաճառաց խանութները
կծախուի ի գին 12 զըշ :

Այսպիսի ժամանակի մը մէջ՝ յո-
րում ճիզլիթութիւնը դարձեալ բո-
լոր տիեզերաց վրայ տիրապետելու
հնարքներ ու ճիգ կթափէ , - ար-
դարեւ այս գրքին ընթերցումը
խիստ կարեւոր կհամարուի մեր
սիրելի ազգայնոց համար :

Անիծեալ յարայ * * * անուն ընտր-
վիպատանութեան թարգմանութիւնը թերթ
սու թերթ կհրատարակուի ամիսն երեք ան-
գամ մեծադիր և 16 երեսէ խողովոցեալ :
Ինքնաբանիւր թերթին գինն է 50 փարս .
իսկ հատոր առ հատոր բաժանորդ գրեղ-
ներուն համար , մէն մի թերթ 40 փարսի
հաշով , հատորը 15 դուրոշ կանխիկ վը-
ճարելի : Բաժանորդագրութեան տեղին է
մի միայն Կ . պօլիս Չինճիլի խան թիւ 15
օհնեակը : Կգտնուի ամէն Հայ գրախաճա-
ռաց և ցրուիչաց ամանց քով :

Փունջը , ձեռքէ ծախուելէ զտո ,
մայրաքաղաքիս բոլոր գրախաճառաց
քով ալ կգտնուի :

— 101 —

ՏՆՊԱՆ ԵՒ ՏԵԲ
Հ . Ս . ԱԼԱՃԱՃԻԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՏԵԲԱՆ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ
ԵՄԻՍԿԱՆ ԻՍՆ